

Werkgroep TALEN (tweede taal? Vreemde taal? Levende talen? Moderne talen?) op dag van de coöperatie 18 maart 2023 in ACE Oudergem

Alessandra, Evelyn, Kim, Pascale, Nele, Sandrine, Claudine, Katrien (verslag)

**Wat lukt er in jouw praktijk qua Freinettechnieken?
Welke freinettechnieken gebruik je?**

- Individuele werkplannen met veel authentiek materiaal met checklist
 - Op gekleurd papier om snel terug te vinden
 - Op de middenpagina van hun schrift

- Leerlingen noteren hun activiteiten op de juiste plaats in hun jaarwerkplan en dat geeft het overzicht wat nog niet of wel gedaan is door deze leerling (kruistabel: de thema's staan in de kolommen en de vaardigheden staan in de rijen)

- Zelfstandige werktijd autonome werktijd / individuele werktijd
 - Vrijblijvendheid vermijden:
 - Trace écrite
 - Leesfiche met 'welke nieuwe woorden heb je geleerd?'
 - lijst van alle liedjes die je met lyricstraining hebt gedaan en ook een fiche zoals de leesfiche met 2 kolommen NL / FR

- Vrije teksten, zeer concrete onderwerpen

- Buurtwandeling (zie apart verslag hieronder)

- Zeer beperkt, ik werk vanuit de interesses van het kind voor onze franse lessen

- Quoi de neuf = hoe is't = kring = whats'up = ronde = entretien = praatronde
 - met projectie zonder voorbereiding, met de hele klas die helpt vertalen en we praten in mix
 - Dagboek met projectie en secretarissen "er gebeurt altijd wel iets" met heel eenvoudige inhoud in het begin en het wordt interessanter naarmate het jaar vordert
 - rituelen
 - actua van de dag
 - hoe is't?
 - deelmomenten / presentatie

- Praatgroepje: leerkracht met 4 of 5 leerlingen in de gang over een onderwerp wat de leerlingen voorbereiden (met woordenschat en tekstje en vragen voor klasgenoten)

- Creaties / producties (film, strips, spelletjes, teksten, radio, boek / roman, quiz, podcast, rap, lied, ...)

- In de werktijden
 - duowerktijd: per 2 iets voorbereiden om voor te stellen in de ronde (met praatplaat of liedje of journaal of ...)

- Spelletjes aangepast met zinvolle spelregels en spreekplaten (scenario's) die vertragen en kansen tot spreken garanderen (en controleren of ze correct spelen)

- Themaweken
- Kijken naar
 - voice kids
 - kijken naar ketnetseries
- Correspondentie
- Week van het Nederlands
- Moedertaalsprekers uitnodigen in de klas
- Hulpzinnen “hoe zeg je ... in het NL”
 - op een poster
 - in hun schrift
- Woord van de week / Zin van de week / Zin van de dag
- Evolutie zien over de jaren heen met een terugkerende schrijfopdracht
 - vb vakantietekst 4 keer per jaar,
 - vb buurtwandeling 4 keer per jaar)
- Ik geef altijd mijn lijst want het is te moeilijk om al hun woorden te verbeteren en nu geef ik alle lessen een gekleurd blad met 10 woorden in het NL en 10 woorden in het FR en die moeten de leerlingen vertalen en zo zie ik wat ze al kunnen.
- Quizlet
- Moedertalen en andere talen gebruiken / een plaats geven
- Kamishibai is interessant omdat ze een bekend verhaal dan ook zelf kunnen gaan voorlezen
- Een prentenboek is niet kinderachtig als de bedoeling is om dit prentenboek te gaan voorlezen voor kleine kinderen. En ondertussen profiteren ze van de vele prenten die er in staan.
- Werken met liedjes:
 - niet om woord voor woord te vertalen. Dat heeft geen zin.
 - Kinderen die een lied willen laten horen bereiden iets voor vb een interview of een andere creatie of een opdracht bij dit liedje.
 - <https://lyricstraining.com/nl/>
- Tweektalige boeken vb niknak
- Trace écrit / synthese: alles waar we over gesproken hebben en ik voeg de competenties en vaardigheden toe die we geoefend hebben en een vakje met zelfevaluatie
- Dobble maken

- deze gebruik ik: <https://romain-vialard.medium.com/make-your-own-dobble-spot-it-game-with-google-slides-and-apps-script-57c168b3a5fb>
- deze heb ik nog niet of niet meer gebruikt:
 - <https://aaronbarker.net/spot-it/spot-it.html>
 - <https://macrusher.github.io/dobble-generator/>
 - <https://www.youreondeck.com/product/customized-spot-it/>
 - <https://pulse.appsscript.info/p/2020/04/make-your-own-dobble-spot-it-game-with-google-slides-and-apps-script/>

Wat zou je willen doen in de toekomst qua Freinettechnieken?

- Per leerling individuele noden. differentiatie
- Geen vrije tekst, is geen doel in het lager
- Hoe kan ik mijn leerlingen motiveren voor de franse lessen, beperkte woordenschat, welke freinettechnieken zijn haalbaar?
- De leerlingen houden niet van Nederlands, er is veel lawaai in de klas, nog geen luisterhouding/respect/discipline. Het nodige kader om te kunnen werken.
- Link tussen het individuele en het collectief. Om structuur te bieden aan de leerlingen. (vertrekken vanuit de producties van leerlingen is soms niet duidelijk, leerlingen weten niet waar we mee bezig zijn, is dus belangrijk voor mij en mijn leerlingen om hier structuur rond te hebben waar de creaties van passen)
- Opvolging van individuele werktijd: heeft iedereen iets 'nuttig' gedaan
- Durven eisen stellen, kwaliteitsverwachtingen formuleren zonder hen te forceren
- Hoe zorg je ervoor dat alle leerlingen leren wat elke leerling in zijn indiv. werk schrijft?
- Zoektocht naar goeie boeken op hun niveau en in hun interesse is niet gemakkelijk.
- Besef dat ik niet altijd alles moet aanpassen en niet alle goeie ideeën van collega's ook doen, omdat ik weet dat mijn collega's complementair zijn met wat ik doe.
 - We evolueren ook zelf met onze leerlingen mee, je moet niet het hele jaar door alles doen wat nuttig is. Vb in het begin van het jaar klaskrant en later op het jaar podcast die de klaskrant "vervangt" en de vaardigheden van de klaskrant zitten ondertussen in correspondentie of vrije tekst ...

Kritische noten over immersie

Claudine is vrijwilliger in de Muze: De leerlingen van deze nederlandstalige school hebben een Frans oefeningenboek waarin ze werken met hun klasleerkracht en daarnaast komt Claudine om met hen Franse activiteiten te doen.

- Alleen mondeling behalve wel de liedjesteksten op papier
- Woordenschat van de familie, kleren, spelletjes (wie is het?)
- Klei-atelier was niet zo zinvol om nederlands te leren: er was te weinig taal nodig: ze luisteren niet, ze kijken en doen zonder luisteren en spreken.
- Vertellen met prentenboeken was heel succesvol met veel prenten en weinig tekst.
- Gedichten met woordenlijsten
- In het 5de en het 6de werd het wat moeilijker omdat de kinderen niet altijd luisteren. Daar gebruikte ik een doos met verrassingsding er in: vragen stellen om te raden
- De kinderen hun vakantie laten vertellen en ik vertaal voor hen. Zo komen er bepaalde structuren steeds terug.

Sandrine: buurtwandelingen – dagboek (Ze zoekt nog een goeie naam)

Gestimuleerd voor buurtwandelingen door congres Betheny

1 keer per maandag of zelfs 2 keer per maand – dat was teveel en te weinig tijd om te verwerken. Mijn opdracht was niet duidelijk en de leerlingen namen het niet serieus

Dus doe ik nu anders:

4 of 5 keer per jaar en we nemen echt tijd om te creëren

Wat is een creatie? Besproken met de leerlingen – en het moet gelinkt zijn aan NL.

- Je moet echt NL leren of spreken.
- Iedereen deelt wat hij maakt in de kring:
 - Voordelen: deblokken en inspireren
 - Nadelen: ze gaan elkaar nadoen
- Sommige in het eerste kunnen nog geen goeie zinnen maken, ze maken foto's en tekeningen met een woord of zinnetje ernaast en de volgende keer eis ik meer:
 - Vb minstens 1 zin, volgende keer minstens 2 of 3
 - Vb eerste keer een mindmap met woorden en de volgende keer zinnetjes op de mindmap
- Soms als ze geen idee hebben voor hun creatie laat ik hen een thema kiezen:
 - Vb een leerling tekent de plattegrond van de school.
 - Kies 5 of 10 woorden uit de lijst en maak er zinnen mee.
 - Dialogjes

Maken zij de foto's? ja

Kiezen ze pas na de wandeling? De eerste keer blijven we allemaal samen, de tweede keer moeten ze niet in groep wandelen maar in een bepaalde zone lopen ze vrij rond. Het is voor sommigen te vrij. In een blok van 90 minuten, een half uur wandelen, soms is er binnen die periode nog tijd in de klas en soms moet dat in een volgend lesblok.

In de volgende lesblok kunnen ze dan in TA (travail autonome) verder werken.

Het geeft ook meer structuur om binnen te starten en te eindigen. Het helpt hen om het serieus te nemen, dat het echt les is, anders 'telt' die tijd zogezegd niet.

Er komt veel voc, ze gebruiken niet alles in hun werk.

- Een nieuwe activiteit die we met de woorden doen: **de woordendoos (boite à mots)**.

We knippen al onze woorden op tweetalige recto verso etikettes.

Die gaan in de doos en gebruiken we voor spelletjes vb bingo, pictionary, mime, galgje.

Vroeger gingen ze met het woordenboek op straat maar nu mogen ze gewoon een woord dat ze willen leren tijdens de wandeling in het frans opschrijven en dan leren ze het later

Mijn eeuwige vraag: hoe woorden verwerven zonder hen te vragen om lijsten te studeren?

Misschien ben ik niet zo sterk in hen woordenschat laten verwerven en ben ik sterker in grammatica.

- Waar herhalen zin heeft doe ik het wel.
- Niet bang zijn van moeilijke woorden, vb aardbeving is een moeilijk woord. Dit helpt ons om onze strategieën te ontwikkelen, hoe gaan we om met moeilijke woorden.
- Link leggen tussen verschillende talen is zo belangrijk
- Wanneer de kinderen hun thema kiezen heeft dat invloed op hun woordenlijst.
- Je kan niet in de klas komen zonder iets, je gaat altijd iets gevonden hebben tijdens de wandeling, er is zoveel te zien

